

21/23. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

Luxembourg, 2023. február 2.

A Bíróság ítélete a C-649/20. P. sz. | Spanyolország kontra Bizottság, a C-658/20. P. sz. | Lico Leasing és Pequeños y Medianos Astilleros Sociedad de Reconversión kontra Bizottság, valamint a C-662/20. P. sz. | CaixaBank és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben

Állami támogatások: a Bíróság részlegesen megsemmisíti a „spanyol adólízingrendszerrel” kapcsolatos bizottsági határozatot

Az érintett támogatás teljes összegének visszatéríttetését ugyanis a Bizottság a kedvezményezettek téves azonosítása alapján rendelte el

2006-ban az Európai Bizottsághoz több panasz is érkezett a „spanyol adólízingrendszer” (a továbbiakban: adólízingrendszer) bizonyos lízingszerződésekre történő alkalmazásával kapcsolatban, mivel e rendszer lehetővé tette a hajózási társaságok számára, hogy a spanyol hajógyárak által gyártott hajók megvásárlása esetén 20–30%-os árcsökkentésben részesüljenek, ami hátrányosan érintette a más tagállambeli hajógyárak által történő értékesítéseket. A Bizottság szerint az adólízingrendszer célja az volt, hogy adóelőnyöket biztosítson egyes gazdasági egyesüléseknek és az azokban részt vevő befektetőknek, amelyek ezt követően ezen előnyök egy részét átruházták olyan hajózási társaságokra, amelyek új hajót vásároltak.

A vitatott határozatban¹ – amelynek elfogadása 2013 júliusában történt – a Bizottság úgy ítélte meg, hogy az adólízingrendszert alkotó öt adóintézkedés közül három az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett, szelektív adóelőny formájában nyújtott állami támogatásnak minősül, amely részben összeegyeztethetetlen a belső piaccal. Mivel a szóban forgó támogatást 2002. január 1-je óta a bejelentési kötelezettség² megsértésével hajtották végre, a Bizottság arra kötelezte a nemzeti hatóságokat, hogy azt téríttessék vissza a befektetőkkel, vagyis a gazdasági egyesülések tagjaival.

2013 szeptemberében a Spanyol Királyság, a Lico Leasing SA és a Pequeños y Medianos Astilleros Sociedad de Reconversión (PYMAR) SA kereseteket indítottak a vitatott határozat megsemmisítése iránt. A Törvényszék a Spanyolország és társai kontra Bizottság ítéletében³ megállapította, hogy a gazdasági egyesülések befektetői által kapott előny nem volt szelektív, továbbá hogy e határozatnak a versenytorzulás és a kereskedelemre gyakorolt hatás kritériumaival kapcsolatos indokolása elégtelen volt. Következésképpen a Törvényszék megsemmisítette a vitatott határozatot.

A Bizottság által ezen ítélettel szemben benyújtott fellebbezés alapján eljárva a Bíróság a Bizottság kontra

¹ A Spanyolország által végrehajtott SA.21233 C/11. (korábbi NN/11., korábbi CP 137/06.) számú állami támogatási programról – A spanyol adólízingrendszerként is ismert, bizonyos pénzügyi lízingszerződésekre alkalmazandó adórendszerről szóló, 2013. július 17-i 2014/200/EU bizottsági határozat (HL 2014. L 114., 1. o.).

² Az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésében előírt kötelezettség.

³ 2015. december 17-i Spanyolország és társai kontra Bizottság ítélet, [T-515/13 és T-719/13](#), lásd továbbá a [150/15. sz.](#) sajtóközleményt.

Spanyolország és társai ítéletében (C-128/16 P)⁴ hatályon kívül helyezte a Törvényszék ítéletét, megállapítva különösen azt, hogy a szelektivitásra vonatkozó feltételt, amelyre a Bizottság az elemzését alapította, tévesen alkalmazták. Mindazonáltal a Bíróság úgy ítélte meg, hogy mivel a Törvényszék nem határozott az előtte felhozott valamennyi jogalapról, a per állása nem tette lehetővé a határozathozatalt, következésképpen pedig a Bíróság az ügyeket visszautalta a Törvényszékhez.

A Törvényszék a visszautalás alapján hozott Spanyolország és társai kontra Bizottság ítéletében (a továbbiakban: megtámadott ítélet) elutasította a Spanyol Királyság, a Lico Leasing és a PYMAR kereseteit; e felperesek kérelmeit 34 olyan jogalany támogatta, amelyeknek ugyanezen célból a C-128/16. P. sz. ügy keretében megengedték a beavatkozást (a továbbiakban: az első fellebbezés beavatkozói).

Ezen ítéletben a Törvényszék elutasította az adólízingrendszer szelektivitásának vitatására irányuló jogalapot, lényegében megállapítva, hogy az adóhatóságot az előrehozott értékcsökkenési leírás engedélyezésére vonatkozóan megillető széles mérlegelési jogkör fennállása elegendő ahhoz, hogy az adólízingrendszert összességében véve szelektívnek lehessen tekinteni. A Törvényszék a vitatott határozat indokolásának hiányára, az egyenlő bánásmód elvének megsértésére, továbbá a bizalomvédelem és a jogbiztonság elvének, valamint a támogatások visszatéríttetésére alkalmazandó elveknek a megsértésére alapított jogalapokat is elutasította. Ez utóbbi tekintetben különösen úgy ítélte meg, hogy a Bizottság nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor elrendelte, hogy a szóban forgó támogatás teljes összegét egyedül a gazdasági egyesületek befektetőivel téríttessék vissza, még úgy is, hogy a megszerzett adóelőny egy részét harmadik személyekre, vagyis a hajózási társaságokra ruházták át.

A Spanyol Királyság, a Lico Leasing és a PYMAR, valamint az első fellebbezés beavatkozói ezek után három külön fellebbezést nyújtottak be a megtámadott ítélet ellen, amely fellebbezésekkel azt kívánják elérni, hogy a Bíróság helyezze hatályon kívül ezt az ítéletet, majd semmisítse meg a vitatott határozatot.

Ítéletében **a Bíróság helyt ad a Spanyol Királyság által felhozott azon jogalapról, amely azon alapul, hogy a megtámadott ítéletnek a szóban forgó támogatások visszatéríttetését illetően hiányos az indokolása, ezt meghaladó részükben pedig a Bíróság elutasítja a fellebbezéseket.** Miután így részben hatályon kívül helyezte ezt az ítéletet, és **úgy ítéli meg, hogy maga is érdemi határozatot tud hozni a keresetek azon része tekintetében, amelyet még meg kell vizsgálni, a Bíróság** az általa lefolytatott vizsgálat eredményeként **arra a következtetésre jut, hogy a vitatott határozatot meg kell semmisíteni annyiban, amennyiben az akként rendeli el az érintett támogatás teljes összegének a kedvezményezettekkel történő visszatéríttetését, hogy ennek alapjaként tévesen azonosítja e kedvezményezetteket.**

A Bíróság álláspontja

A Bíróság első lépésben azt az elfogadhatatlansági kifogást vizsgálja meg, amelyet a Bizottság az első fellebbezés beavatkozói által benyújtott fellebbezéssel szemben hoz fel azon az alapon, hogy téves jogalkalmazást jelent az, ha a visszautaláson alapuló eljárás keretében elismerik a beavatkozói jogállásukat. E tekintetben a Bíróság úgy ítéli meg, hogy a Bíróság alapokmányának 40. cikkéből, továbbá a Törvényszék eljárási szabályzata által a beavatkozók számára biztosított eljárási jogok tiszteletben tartásából, valamint a megfelelő igazságszolgáltatás elvéből a Bíróság és a Törvényszék előtti eljárások következetes egymáshoz illesztése keretében az a követelmény származik, hogy a fellebbezési eljárásban részt vevő beavatkozó felet a Törvényszék előtt *ipso iure* megillessen a beavatkozó féli jogállás abban az esetben, ha a Törvényszék határozatának a Bíróság általi hatályon kívül helyezését követően az ügyet visszautalják a Törvényszékhez. Így a Bizottság állításával ellentétben a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor ilyen körülmények között elismerte az érintettek beavatkozói jogállását. Következésképpen az érintettek e minőségükben jogosultak arra, hogy fellebbezést nyújtsanak be a megtámadott ítélettel szemben, mivel ez az ítélet egyébként is közvetlenül érinti őket,⁵ hiszen a keresetek elutasításával annak a kockázatnak teszi ki őket, hogy a kapott támogatást vissza kell téríteniük. A fellebbezésük tehát elfogadható.

⁴ 2018. július 25-i Spanyolország és társai kontra Bizottság ítélet, [C-128/16 P](#), lásd továbbá a [115/18](#). sz. sajtóközleményt

⁵ E feltételt a Bíróság alapokmánya 56. cikke második bekezdésének második mondata írja elő.

Második lépésben a Bíróság azokat a fellebbezési jogalapokat vizsgálja meg, amelyek közül egyesek az adólízingrendszer szelektivitásának elemzésére, míg mások a visszatéríttetési kötelezettségre vonatkoznak.

Ami először is **a szelektivitással kapcsolatos feltétel értékelését** illeti, a Bíróság mindjárt az elején hangsúlyozza, hogy nem tekinthető általános jellegűnek az olyan előnyökkel járó adóintézkedés, amelyek odaítélése az adóhatóság mérlegelési jogkörétől függ. Ebből következik, hogy az ilyen intézkedés szelektivitását nem lehet olyan módszer alapján értékelni, amelyet kifejezetten annak érdekében alakítottak ki, hogy az adóelőnyöket biztosító általános intézkedések rejtett szelektivitását lehessen vele feltárni.⁶ Márpedig a jelen ügyben **a Törvényszéknek olyan intézkedés elemzéséről kellett határoznia, amelynek odaítélése a hatáskörrel rendelkező hatóságok mérlegelési jogkörétől függött, vagyis nem kifogásolható a Törvényszékkel szemben, hogy ezt az intézkedést nem azon módszer szerint elemezte, amely az általános jellegű adóintézkedésekre érvényes.**

Rátérve ezután azokra az értékelési kritériumokra, amelyek akkor relevánsak, amikor olyan adóelőnyt biztosító intézkedésről van szó, amelyet mérlegelés útján ítélnak oda, a Bíróság a Törvényszékkel egyetértve felidézi: **az, hogy engedélyezési rendszer áll fenn, önmagában nem vonja maga után a vizsgált intézkedés szelektív jellegét.** Az ilyen minősítéshez ugyanis azt kell bizonyítani, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóságokat széles mérlegelési jogkör illeti meg a tekintetben, hogy meghatározzák a szóban forgó intézkedés kedvezményezettjeit és az odaítélésének feltételeit, vagyis e jogkör gyakorlását olyannak kell tekinteni, mint amely **a kedvezményezett vállalkozásokat vagy a kedvezményezett áruk termelését előnyben részesíti olyan más, nem kedvezményezett vállalkozásokkal vagy árukkal szemben, amelyek pedig az elérni kívánt célra tekintettel összehasonlítható ténybeli és jogi helyzetben vannak.**

A jelen ügyben a Bíróság úgy ítéli meg, hogy amikor a Törvényszék önállóan értékelte a nemzeti jogszabályokat – amelyek vonatkozásában végeredményben nem állítják, hogy azokat a Törvényszék elferdítette volna –, megalapozottan állapította meg, hogy e jogszabályok jelentős mérlegelési mozgásteret biztosítanak az adóhatóságnak az előrehozott értékcsökkenési leírás engedélyezése terén, különös tekintettel az alkalmazott kritériumok homályosságára, valamint arra, hogy az e kritériumok vonatkozásában megkövetelt értelmezés nincs keretek közé szorítva. E tekintetben a Törvényszéknek nem kellett megvizsgálnia, hogy e *de iure* mérlegelési jogkör gyakorlása ténylegesen ahhoz vezetett-e, hogy bizonyos gazdasági szereplőket indokolatlanul kedvezőbb bánásmódban részesítettek olyan más gazdasági szereplőkhöz képest, amelyek hasonló helyzetben vannak.

Következésképpen **a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor az előrehozott értékcsökkenési leírásból álló intézkedés szelektív jellegének megállapítása szempontjából úgy ítélte meg, hogy a mérlegeléstől függő jellemzők fennállása alkalmas arra, hogy a kedvezményezetteket előnyben részesítse az összehasonlítható helyzetben lévő más adóalanyokkal szemben.** Egyébiránt **a Törvényszék helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a Bizottság nem követett el hibát, amikor az előrehozott értékcsökkenési leírás szelektív jellegéből azt a következtetést vonta le, hogy az adólízingrendszer összességében véve szelektív volt,** mivel nem vitatott, hogy az adólízingrendszert alkotó többi vitatott intézkedés az előrehozott értékcsökkenési leírás előzetes engedélyezésétől függött. **Következésképpen a Bíróság megalapozatlanként elutasítja az adólízingrendszer szelektivitására vonatkozó összes jogalapot.**

Másodszor, **ami a jogellenes támogatások visszatéríttetését illeti,** a Bíróság úgy véli, hogy a bizalomvédelem és a jogbiztonság elvének a megtámadott ítéletben történő alkalmazása mentes minden téves jogalkalmazástól, leszámítva egy olyan hibát, amely ugyanakkor nem hatott ki a Törvényszék által lefolytatott értékelésre, így **az e tekintetben felhozott kifogásokat szintén el kell utasítani.**

⁶ Ezen, úgynevezett „háromszakaszos” módszer szerint, amikor olyan általános jellegű intézkedés szelektivitását kell értékelni, amely adóelőnyöket biztosító rendszert vezet be, mindenelekelt meg kell határozni az általános adórendszert, majd meg kell vizsgálni, hogy a szóban forgó rendszer eltér-e az általános rendszertől mint referenciakerettől azáltal, hogy az összehasonlítható ténybeli és jogi helyzetben lévő gazdasági szereplők között eltérő adójogi bánásmódot vezet be, ilyen esetben pedig végül meg kell vizsgálni, hogy az ilyen megkülönböztetés igazolható-e az adórendszer jellegével vagy felépítésével.

Végül harmadszor, **a Bíróság arról a jogalapról határoz, amelyet a megtámadott ítélet indokolásának hiányára alapítanak.** E tekintetben a Bíróság úgy ítéli meg, hogy **jóllehet ez az ítélet az adólízingrendszer szelektív jellege tekintetében a jogilag megkövetelt módon meg van indokolva, a szóban forgó támogatás visszatéríttetése tekintetében már nem ez a helyzet.**

A Bíróság ugyanis kiemeli: azon jogalap megválaszolása érdekében, amely a vitatott határozatban szereplő visszatéríttetési előírás annyiban történő vitatására irányul, amennyiben az a szóban forgó támogatás teljes összegét a befektetőkkel rendeli visszatéríttetni, miközben az így odaítélt előny igen nagy részét rendszeresen átruházták a hajózási társaságokra, **a Törvényszék annak kijelentésére szorítkozott, hogy a vitatott határozatban egyedül a befektetőket azonosították a támogatás kedvezményezettjeiként, és megállapította, hogy e következtetés nem képezte tárgyát a jogvitának.** Márpedig a Bíróság szerint, még ha az érintett felek nem is vitatták a kedvezményezettek azonosítását, a jogalapjukban implicit módon ugyan, de szükségképpen azt állították, hogy nem ők voltak a szóban forgó támogatás egyedüli kedvezményezettjei. **Mivel a Törvényszék így nem válaszolt e jogalapra, elmulasztotta annak elbírálását, ami az indokolási kötelezettség megsértésének minősül.**

E körülmények között **a Bíróság hatályon kívül helyezi a megtámadott ítéletet annyiban, amennyiben az elutasította a kereseteket annyiban, amennyiben azok a vitatott határozat abban a részében történő megsemmisítésére irányultak, amelyben az a szóban forgó támogatás kizárólagos kedvezményezettjeiként a gazdasági egyesületeket és befektetőiket jelöli meg, valamint amennyiben azok annak a rendelkezésnek a megsemmisítésére irányultak, amely arra kötelezi a Spanyol Királyságot, hogy a szóban forgó támogatás teljes összegét a gazdasági egyesületek befektetőivel térítse vissza. A Bíróság a fellebbezéseket ezt meghaladó részükben elutasítja.**

Harmadik lépésben úgy ítélve meg, hogy a megsemmisítés iránti keresetek azon része tekintetében, amelyet a megtámadott ítélet részleges hatályon kívül helyezését követően még meg kell vizsgálni, és amely a jelen ügyben arra vonatkozik, hogy **megalapozott-e a szóban forgó támogatásnak a kedvezményezettekkel történő visszatéríttetésére irányuló kötelezettség,** a per állása lehetővé teszi a határozathozatalt, **a Bíróság úgy dönt, hogy e kérdésben maga hoz érdemi határozatot.** E tekintetben a Bíróság a bizalomvédelem és a jogbiztonság elvének megsértésére, valamint az egyenlő bánásmód elvének megsértésére alapított jogalapokat és érveket mindjárt az elején elutasítja mint megalapozatlanokat, átvéve a megtámadott ítéletben erre vonatkozóan kifejtett indokok többségét.

Ezután azon jogalap vizsgálata keretében, amelyet a Törvényszék elmulasztott elbírálni, **a Bíróság a szóban forgó támogatás kedvezményezettjeinek azonosításával kapcsolatos kérdésre rátérve felidézi, hogy a Bizottság által a belső piaccal összeegyeztethetetlennek tekintett támogatások visszatéríttetésére vonatkozó kötelezettségnek az a célja, hogy helyreállítsa a támogatás odaítélését megelőző helyzetet azáltal, hogy a kedvezményezetteket – vagyis azokat a vállalkozásokat, amelyek a támogatást ténylegesen élvezték – megfosztja a támogatás által részükre biztosított versenyelőnytől.**

Márpedig a jelen ügyben a Bizottság saját megállapításaiból következik, hogy az adólízingrendszer összességében olyan adójogi intézkedést képezett, amely nem csupán a valamely gazdasági egyesülésben részt vevő befektetőket kívánta előnyhöz juttatni, hanem a hajózási társaságokat is. Egyébiránt a Bizottság által előadott körülményekből kitűnik, hogy ezen előnynek a hajózási társaság és a valamely gazdasági egyesülésen belüli befektetők közötti megosztásáról olyan, jogilag kötelező erejű szerződések rendelkeztek, amelyeket benyújtottak az adóhatóságokhoz, és amelyeket az adóhatóságok figyelembe vettek akkor, amikor a mérlegelési jogkörük gyakorlásával engedélyezték az előrehozott értékcsökkenési leírást. E körülményekre tekintettel a Bíróság úgy ítéli meg, hogy **a Bizottság a visszatéríttetés által elérni kívánt célra tekintettel tévesen alkalmazta a jogot, amikor a gazdasági egyesületek befektetőit minősítette a szóban forgó támogatás egyedüli kedvezményezettjeinek, azzal az alapvető indokkal, hogy a gazdasági egyesületek részére odaítélt adóelőny egy részének átruházása címén a hajózási társaságok által szerzett előny**

magánszemélyek közötti jogügyletek kombinációjából eredt, ennél fogva pedig nem volt betudható az államnak, miközben az alkalmazandó szabályok értelmében a gazdasági egyesülések kötelesek voltak a megszerzett adóelőny egy részét átruházni e hajózási társaságokra.

Következésképpen a Bíróság a vitatott határozatot részlegesen, vagyis annyiban megsemmisíti, amennyiben az a gazdasági egyesületeket és azok befektetőit jelöli meg az érintett támogatás kizárólagos kedvezményezettjeiként, továbbá amennyiben az elrendeli, hogy a támogatás teljes összegét kizárólag a gazdasági egyesületek befektetőivel kell visszatéríttetni.

EMLÉKEZTETŐ: A Törvényszék ítéletével vagy végzésével szemben a Bírósághoz lehet fellebbezni, kizárólag jogkérdésekben. A fellebbezésnek főszabály szerint nincs halasztó hatálya. Ha a fellebbezés elfogadható és megalapozott, a Bíróság hatályon kívül helyezi a Törvényszék határozatát. Ha a per állása megengedi, a Bíróság a jogvitát maga is érdemben eldöntheti. Ellenkező esetben a Bíróság az ügyet visszautalja a Törvényszék elé, amely kötve van a fellebbezési eljárás során a Bíróság által hozott határozathoz.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Kövesse a híreket!

